

GOIGS EN LLAORS DE LA MARE DE DÉU DEL LLEDÓ

Venerada a la seua Basílica de Castelló

Puix que ets el símbol sagrat
pel poble de Castelló
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

Com el sol que quan ve el dia
assenyala l'horitzó
de la gent de Castelló
fita sou, Verge Maria;
i puix vostra claredat
és el símbol del perdó,
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

Com el vol de la gavina
que la pau dóna a la mar
és així vostre mirar
reflectint la llum divina;
i puix sou deler quallat
de la fe, robust blasó,
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

Com romer que el camp enflaira
és així vostra figura
de perfecta criatura
que el Senyor al cel enlaira;
i puix vostre amor sagrat
és com raig d'etern brandó,
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

Com la canya marjalera
que encibella nostra festa
sou la màgica requesta
de la nostra fe sincera;
i puix heu agermanat
goig amb festa i prec rodó,
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

Com Cristòfol, el patró
de la nostra terra amada,
a Déu Fill, boci d'albada,
transportàreu fet nadó;
i puix sou trànsit sagrat
de l'amor místic floró,
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

Com Sant Blai miraculós
copatró de nostra llar,
que va ser doll d'estimar
així anem a Crist per Vós;
puix per ell hem alcançat
del camí el primer graó,
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

Com Sant Roc, el sanador
de la pesca aterridora,
sou també la salvadora
de tot dany estremidor;
i com Déu us ha entregat
tot remei a l'abandó,
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

Com la fe del Caminàs
que ens durà a la vostra casa
nostre poble és tendra brasa
de l'amor que nàixer fas;
i puix sou la veritat
del futur de Castelló,
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

Com l'amor d'un poble gran
és el vostre amor senzill
que ens allunya del perill
i ens aparta de Satan;
i puix sou seguretat
d'atansar llum a bondó,
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

Si en Vós Mare ha eternitzat
la seua fe Castelló,
allibera'ns del pecat
Mare de Déu del Lledó.

V/. Benaurat el vostre si.

R/. Que ha portat el Salvador.

ORACIÓ: Senyor, per la Immaculada Concepció de la Verge Maria, vau preparar una mansió digna del vostre Fill. Vós que preveient la mort que Ell havia de sofrir, la preservàreu de tota màcula, concediu-nos, per la seua intercessió, de poder arribar, purificats, fins a Vós. Per nostre Senyor Jesucrist. Amén.

ELS SANTS PATRONS DE CASTELLÓ

SANTA MARIA DEL LLEDÓ

No descobrirem res de nou si publiquem una vegada més que la Mare de Déu del Lledó és Patrona Principal de la Ciutat de Castelló, només des del 8 de novembre de 1922. Eixe dia, el Papa Pius XI signava el Rescripte Papal, que no arribaria a la Capital sinó el 7 de desembre d'aquell any. La notícia, llargament esperada, era rebuda entre el vol de les campanes i un Solemne Te Deum davant l'altar de la nova Patrona.

Indubtablement, la petició a Roma del patronatge de Santa Maria del Lledó sobre la capital de la Plana, va estar motivada per l'euforia dels castellonencs després d'arrematar la primera guerra mundial (1914-1918) i l'epidèmia de grip, coneguda popularment com "la cucaracha", que sobrevingué sobre la comarca coincidint amb el final del conflicte bèl·lic.

Tot i que la declaració canònica i oficial no es va produir fins a eixe any de 1922, els documents dels arxius i els sentiments dels castellonencs, ja li donaven el títol de patrona de la ciutat des de segles abans..

Citarem només un testimoni del segle XVII. La Pesta Negra s'escampava pels nostres pobles des de 1647 i els devots baixen una i un altra vegada al Santuari en rogativa. Tres anys més tard, al 1650, el Consell acorda en acta: "*Fonch proposat per dit Jurat en cap, que serà de be pregar a Nostra Señora del Lledó, que com a PATRONA DESTA VILA intercedisca per la salut della, fent processó ab assistència dels religiosos dels convents, señalant dia y ques veja lo faedor*".

SANT CRISTÒFOL I SANT ROC

Els dos sants tinguts per patrons de Castelló, són sants-antipestífers. La seua protecció sobre la Ciutat fou reclamada en temps de pestes, tant normals per altra banda sobre tota Europa des del segle XIV.

L'any 1653, "*la Villa de Castellón*, com diu un document de l'arxiu, *se abrasaba por tan grande ardor de la peste mortal que por todas partes, calles y plazas, morian innumerables personas*". Els castellonencs s'aclamaren a Sant Cristòfol i el dia de la seua festa, el 10 de juliol, acabà la pesta.

Tanmateix entre 1697-1698 retorna la pesta a la Ciutat, encara amb més virulència, causant centenars de morts. Miraculosament, de nou el dia de la festa del sant, desaparegué la pesta i l'any següent els Jurats del Consell demanaven a Roma el patronatge de Sant Cristòfol sobre Castelló.

El 31 de març de 1703, el Papa accedeix a la petició i el proclama Patró Principal de la Ciutat, fixant-se la festa primer per al 2 d'agost i després el 27 de juliol, dia en el qual tímidament Castelló encara el recorda.

Sant Roc per la seua banda es tingut també com a patró popular, al celebrar-se la seua festa el dia següent al de la Mare de Déu de l'Assumpció o Mare de Déu d'Agost, titular de l'església major. Però mai, ni l'església ni el Consell votàren la seua festa ni sol·licitàren el seu patronatge.

SANT BLAI

Sorprenentment, pocs anys després d'haver-se proclamat Sant Cristòfol com a Patró de Castelló, els Jurats i capellans de Santa Maria, nomenen un segon patró en la figura del bisbe Sant Blai.

El 2 de febrer de 1716, s'inaugurava l'actual edifici de l'Ajuntament de la Plaça Major. Celebrant-se al dia següent la festa de Sant Blai i en acció de gràcies, novament el Consell Municipal i el Cabilde Eclesiàstic acorden "*elegir y votar per patró menor al Señor Sen Blay, Bisbe y Martir, en atenció als grans beneficis que te rebuts esta Vila de Castelló de la Plana del sant*".

Atenent a les peticions civils i eclesiàstiques, el bisbe de Tortosa Bartolomé Camacho Madueño el declara patró en 1721. El que no acabem d'entendre és perquè a Santa Maria, al reconstruir-se l'altar dels Sants Patrons, al 1940, es col·loca a Sant Vicent Ferrer juntament amb la Lledonera i Sant Cristòfol. Ni el patró de l'antic Regne de València ni Santa Maria Magdalena, històrica titular des del segle XIV de l'ermita del Castell Vell, mai no estigueren patrons de la Ciutat de Castelló.

JOSEP MIQUEL FRANCÉS CAMÚS

Els presents Goigs, amb textos de Manuel Villarreal Casalta, obtingueren el Premi Especial de la Germandat dels Cavallers de la Conquesta, al V^o Certamen Literari "Mare de Déu del Lledó", l'any 1989. No tenen música encara. La present edició s'il·lustra amb un gravat sobre fusta, representant els patrons de Castelló. Per les seues característiques sembla un gravat barroc, del segle XVII. Es conserva a l'Arxiu Municipal de Castelló.

JUSTIFICACIÓ

1.000 exemplars sobre paper "Torreón verjurat", editats per la REIAL CONFRARIA DE LA MARE DE DEU DEL LLEDO, amb el patrocini, de la família PAMIES BOERA, l'any 1989.

En la col·lecció de Goigs en lloança de Madona Santa Maria del Lledó, aquests porten el nº 6.